

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis Epistolæ I. Joannis V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

in terra, spiritus, aqua & sanguis. Et hi tres, unum sunt. Et tres sunt quicquid monium dant in celo: Pater, Verbum, & Spiritus sanctus. Et hi tres, unum sunt. Si testimonium hominum accipimus, testimonium Dei maius est: quoniam hoc est testimonium Dei, quod maior est, quoniam testimonium de Ego sum. Qui credit in Filium Dei, habet testimonium Dei in se.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Regeneratis ac nouae Ecclesiae filii non inutiliter legebatur alius huc Epistola Ioannis, quia docet in vera fide perseverantiam. Nam haec maximè testatur adoptionem filiorum Dei. Dicit igitur: Omne quod natum est ex Deo per fidem, non eam quae diabolus communis est, qui credunt & contremiscunt, sed per eam idem, quae per dilectionem operatur, vincit mundum, hoc est, vanitates impietatesque, & tam aduersa quam prospera mundi. Non tamen hoc ita est intelligendum, ut quisquis fidem haberet, non possit peccare. Nihil enim aliud est vincere mundum, quam non mortaliter peccare. Nam si peccat, iam non vincit mundum, sed vincitur a mundo. Quid verò multi qui erant aliquando fide & charitate Deo coniuncti atque ex Deo geniti supererent a mundo, manifestatur in Apocalypsi ubi manifestè dicitur: Sed habeo aduersum te paucam, qui charitatem tuam primam reliquisti. Memori esto itaque vnde excederis. Et Apostolus ait. *Qui fratres, videat ne cadas. Ideo recte intelligenda sunt haec verba: Omnia quod natum est ex Deo, vincit mundum. Aut, Qui natus est ex Deo, non peccat, ut dicatur verum esse, ut quis quatenus est ex Deo natus, non peccat. Quamdiu enim in sua generatione persistit, non vincitur a mundo, nec peccat. Verum si mutatur, aut si hanc deserit, peccat. Aut ait: Qui natus est ex Deo per aeternam prædestinationem, non peccat, scilicet peccatum ad mortem, id est, in quo moriatur. Vincitur tamen peccato ac mundo interdum ad tempus. Quem tamen generatio Dei conservat ut in peccato non moriatur, sed finem ac terminum vitæ sue claudat in victoria mundi, sicut Filius Dei. Et huc est victoria nostra, qua mundum vincimus, fides nostra, non ea quae sine operibus mortua est, sed quae per dilectionem operatur. De qua scriptum est: Sancti per fidem vicerunt regnum, operari sunt iustitiam. Hoc fides (inquit) est victoria nostra. Quod Apostolus Paulus quoque insinuat, sumentes, inquit, suam fidem, in qua pessima tela nequam signum extingue. Et Petrus ait: Diabolus tanquam leorugens in cunctis quarebus quem deuoret, cui fortis resistere in fide. Hanc fidem in vobis tenete, hoc credite, diaboli malitiam nihil posse prævalere, qui est in Christo, Dei curam & continuam protectionem super vos esse Deum orantes vos exaudire, per fidem quoque invocatum vobis adesse. Hac est victoria qua mundum & diabolum per fidem omnes vicerunt sancti. Quis est autem qui vincit mundum cum suis vitijs & concupiscentijs, nisi qui credit quoniam Iesus est Filius Dei. Qui enim hoc non credit, non potest vincere mundum, immo non potest non vinciri a mundo. Ergo nemo vincit, nisi qui credit in Dominum Iesum. Nec tamen dicitur, quod omnes qui credunt, vincant, sed quod nemo vincit, nisi credat. Cuius igitur vincere fides necessaria est, licet sola necessaria non sit. Etenim necessaria quoque spes & caritas, & obedientia mandatorum Dei, aut lo-*

Iacob. 1.
Galat. 1.

Mundū vir-
cere quid
sit.

Apoc. 1.
2. Cor. 10.

1. Iean. 3.

Iacob. 2.
Galat. 1.
Hebr. 11.

Ephes. 6.
1. Pet. 5.

Galat. 5.

collius humilitas penitentia. Non est autem quod obijcas multos credere, nec tamen mundum vincere. Nam sunt, inquis, qui confitentur se non esse Deum, factis autem negant. Dicendum non de omni fide, sed de ea quae virtutem per charitatem, per eandemque operatur, Ioannem loqui Apostolum. Se- Titum 2.
citur. Hic est qui venit per aquam & sanguinem Jesus Christus. In aqua enim baptismatis seu regenerationis, & in effusione sui sanguinis, Iesu, id est, Saluator ad nos veniens, salutem nobis aduexit. Non in aqua ve- Autor. 12.
nit tantum, ut erat baptismus Ioannis, corpus quidem abluens, sed non dans remissionem peccatorum, sed venit in aqua & sanguine, aquas tactu suorum innocentissimae carnis virtutem regenerandi tribuens, idque in sacra- Lucas 3. 20.
mento baptismi, quo pariter redemptio sua virtutem ac passionis merita nobis applicauit. Itaque venit Christus in aqua, qua peccato inquinatos ablueret. Venit in sanguine, quo redimeret solueretque captiuos. Et Spiritus sanctus est qui testificatur, quoniam Christus est veritas, verus homo, verusque Dei Filius, verè innocens, verus redemptor & salvator. Quando, inquis, Spiritus id sanctus testificatus est? Quando Christo baptizato descendens Spiritus corporali specie in ipsum. Quod Baptista quoque Ioan- Lucas 3. 20.
nes indicat dicens: Ille qui me misit baptizare in aqua, ille mihi dixit: Super quem uideris Spiritum descendenter & manente super eum, hic est qui baptizat in Spiritu sancto. Et ego vidi, & testimonium perhibui, quia hic est Filius Dei. Tres enim sunt, qui Christo diuinitatis testimonium dant in celo, Pater, Filius, & Spi- Matthew 26. 20.
ritus sanctus. Pater enim testimonium dedit, quando vox eius cælis apertis super Iesum baptizatum audita est, dicentis: Hic est Filius natus dilectus in quo mi- Matthew 17. 5.
bilem placuit. Et in monte Thabor, dum glorificaretur coram tribus disci- Marcus 1. 19.
pulis Iesu, vox filialis Patris audita est. Porro Filius testatur, quando verbum testatur propriez diuinitati, & hoc tam operibus quam verbis. De ope- Lucas 9. 35.
ribus ipse loquitur dicens: Hoc sunt, subaudi signa & miracula, quæ testimo- 10a. 10.
nium perhibet de me, quia fecit quæ nemo aliud facere potuit. Verbis testa-
tus est, quando dixit: Ego & Pater unus sumus. Spiritus sanctus demum testa- Ibidem.
tur Christi diuinitatum, quando scilicet in discipulis in die Pentecostes ve- Auctor. 12.
nit, coru linguis & corda animauit ut testimonium perhiberent uniuerso mundo. Et hi tres, scilicet Pater, Filius, & Spiritus sanctus, unum sunt, non Matthew 27.
unitate tantum naturæ, sed sunt etiam unum testimonij conformitate. Et 10a. 19.
tres sunt qui testimonium humanitatis Christi dant in terra, Spiritus, aqua, & sanguis. Spiritus nempe quæ emisit Iesu mortis in cruce, testabatur Christum verum & non phantasticum hominem esse. Aqua, vel lachrymarum, quam 10a. 11.
fleba super morte Lazari, vel super Hierusalem futuro excidio effundit, vel Lucas 13.
quæ de latere eius post mortem emanauit, hominem esse verum testatur. Sanguis 10a. 12.
enopum dolore effusus id ipsum testatur. Et hi tres unum sunt, id est, id ipsum concorditer testantur. Si testimonium hominum accipimus prophe- 10a. 13.
tacum de Christo nobis loquentium atque testantium, testimonium Dei Lucas 11.
maris est, id est, verius & excellentius, atque magis propterea credendum. Qoniam hoc est testimonium Dei, quod maius est hominum testimonio, quoniam Deus Pater testificatus est de Filio suo, hoc est, testatus est Iesum ei- 10a. 14.
Filium suum. Qui credit in Filio Dei, testimonium Dei Patris, id est, fru- 10a. 15.
tum testificationis eius habet in se, ut sit ex adoptione filiorum unus.

IOAN. LANS. CARTHVS. SERMONES.

Porro, qui non credit, in Filium, ut Filius sit Dei Iesus, sua incredulitas mendacem facit (quantum ex se est) Patrem. Sequeatur enim ut si Pater mendacio attestatur perhibens testimonium Iesu, quod Dei sit Filius, Pater ipsi mendax efficitur. Atque ideo non credit in Filium, mendacem facit Pater (quem falsitatem putat testari) non credens testimonio, quod testificatus est Deus Pater de Filio suo. Et hoc est testimonium quod nos perhibemus Apostoli de Dei Filio, quoniam vitam aeternam dedit nobis Deus per ipsum. Quae vita aeterna est in Filio eius, hoc est, in cognitione, visione, & fructu ne Filii eius. Itaque qui habet Filium per fidem & charitatem, habet quoque vitam, quandoquidem haec est vita aeterna, ut cognoscant te verum Deum, & quem nesciunt Iesum Christum. Qui non habet Filium per fidem & dilectionem, non habet vitam quae a morte seruat, & cum Christo in sua immortalitate vivere facit.

EXEGESIS EUANGELII DOMINICÆ
in octauia Pascha. Ioannis XX.

Matth. 12.

Terzo.

Litanias cui
instituta
fam.

Luce 14.

Exod. 16.

CVM immortali adhuc corpore Dominus noster Iesus Christus suis adcesserit discipulis, consolatus est eos, atque in illis nos, dicens: Vbi do vel tres congregati sum in nomine meo ibi in medio eorum sum. Hoc hodie ei, ut alias semper inuisibiliter, in specie visibili communiora. Siquidem apostolis congregatis haud dubium in nomine Domini, adfuit Iesus in meo, dicens: Pax vobis. Adeo autem constat semper firmè ac indubitate seruire suam promissionem Deum, ut patres nostri præces generales, Litanias & processiones instituerent multas, non aliam ob rem, nisi ut orantium simul multorum colligatur consensus, & quod fortasse vni (sunt enim multa quae singulares impediunt, ne exaudiantur orationes) negaretur, non possit negari multitudini. In multitudine namque non desperandum est esse multos, qui Dei sunt amici, & qui orantes repulsam non mereantur. Accedit quod vbi multitudo est adunata, persona figuratur Ecclesia, quæ in rebus licet & salutaribus non potest non exaudiri. Quamobrem dicunt eruditæ vesti in processionibus, (tametsi singularium hominum deuotio id non meretur) generalibus, vbi pro re precanda aut deprecanda multorum in unum coit consensus, celioriorem Deum apud fieri exauditionem. Nam multitudo in re licita conferante exaudiri meretur, tametsi separatim in illa paucissimi sint qui merentur exaudiri. Pari hic modo & multo magis electi Dñi discipuli adunati meruerunt à Domino visitari & consolari consolatione, quæ de eius resurrectione tractarent Apostoli, & Cleophe ac eius socij audirent narrationem. Stetit Iesus in medio eorum dicens: Pax vobis. Itaque videt Joannes Euangelista.

Cum sero esset die illo una sabbatorum, & fores essent clausæ vbi erant discipuli congregati propter metum iudeorum. In hoc Euangeliō Christi apparitiones narrantur duas: quarum altera in die Pascha sero ingruente nocte facta est, altera post octo dies, hoc scilicet die. Cum enim sero esset una sabbatorum, inter Paschalem solennitatem quæ per unam hebdomadæ durabat, cuius dies singuli erant festiui, & libera